

Performancetest nr. 3.B.3. Vandbårne køleanlæg. Kontrol af kapacitet og indregulering

Vejledning	Det er Bygherrens repræsentant der udfylder skemaet med dokumentation som hører til denne performancetest. Skemaet hentes som redigerbar fil fra bygst.dk/performancetest. Det kan aftales at nogle af felterne udfyldes af entreprenørens testleder, dog ikke feltet "Testens resultat", som altid udfyldes af Bygherrens repræsentant.
Formål	<p>Formålet er via praktisk udførte test at give en stikprøvebaseret kontrol af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om den udførte instrumentering i praksis er retvisende. • Om de udførte køleanlæg i praksis kan forsyne bygningen med de krævede vandmængder, temperaturer og rette fordeling til alle kølegivere. • Om den udførte indregulering af anlæggene har ført til at vandmængderne er som de projekterede værdier. • Om de udførte anlæg i praksis har de afkølingsforhold der er projekteret. • Om entreprenørens dokumentation for kvalitetssikring af de ydelser der hører til ovenstående punkter lever op til de krav der er stillet. <p>Manglende indregulering øger risikoen for dårlig komfort, hvis nogle områder er underforsyнет med køl, når nogle kølegivere "stjæler" vandmængder fra andre. Tilsvarende øges risikoen for energispild, f.eks. hvis vandmængder ved nogle kølegivere er for høje i forhold til behovet.</p> <p>Endvidere er det et formål, at der i projekteringen rettes et fokus mod den optimale anlægsopbygning ud fra hvordan vandbårne anlæg i praksis skal indreguleres.</p>
Definition	Denne performancetest benytter nogle centrale begreber som er oplistet nedenfor med de definitioner vi benytter i Bygningsstyrelsen: <ul style="list-style-type: none"> • Opvarmning: Med opvarmning forstår vi temperaturforskellen mellem frem og returløb. Vi bruger begrebet på samme måde som begrebet "afkøling" bruges i forbindelse med varmeanlæg. • Indregulering: Med indregulering af et køleanlæg forstår vi arbejdsprocessen at måle forhold som tryk, temperaturer og vandmængder og indstille forindstillingen, strengreguleringssværtiler, trykdifferensregulatorer, pumpetryk mv. sådan at der opnås de projekterede vandmængder, tryk og temperaturer. • Regulering: Med regulering i forbindelse med køleanlæg forstår vi at en parameter som f.eks. temperatur indgår i et reguleringssystem, hvor den målte værdi giver anledning til justeringer af f.eks. setpunkt for parameteren eller positioner i reguleringssværtiler. I praksis er det via CTS eller decentral bygningsautomatik.
Krav	Kravene som skal være opfyldt er de krav der er stillet i projektet mht. kapaciteter og indregulering. Herudover er der følgende krav: <p><u>Hydraulisk balance:</u></p> <p>Anlæg skal være i hydraulisk balance, så der leveres de forudsatte vand/væske mængder i hovedsystem, fordelingssystem og til de enkelte kølegivere ved 100% belastning (maksimalt flow) i system.</p> <p><u>Dokumentation for indregulering skal:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Indeholde informationer om faste indstillingen af komponenter som indgår i indreguleringen, herunder forindstillingen ved de enkelte kølegivere, strengreguleringssværtiler, trykdifferensregulatorer, pumper mv. • Dokumentere at anlægget yder de projekterede vandmængder, tryk og temperaturer inden for de angivne tolerancer. • Indeholde informationer om trykmålinger ved kritiske steder i anlægget, f.eks. ved afgrenninger, strengreguleringssværtiler og varmevekslere.

	<ul style="list-style-type: none"> Indeholde målte værdier for opvarmning. <p><u>Arbejdstegninger skal:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Angive vandmængder ved relevante komponenter som ventiler og vekslere. Komponenter skal have en ID-kode. Angive de målepunkter der er benyttet i forbindelse med indreguleringen. <p><u>Metoden for den udførte indregulering skal:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Være baseret en systematisk fremgangsmåde, hvor indstillinger foretages successivt på baggrund af målte værdier indtil der opnås de projekterede værdier alle steder.
Referencer	Nedenstående dokumenter udgør det grundlag som performancetesten udføres på: <ul style="list-style-type: none"> Entreprenørens arbejdstegninger Som udført PI-diagrammer D&V manual for komponenter der indgår i indreguleringen Faglige termer anvendt i denne performancetest er formuleret med afsæt i følgende kilder: <ul style="list-style-type: none"> DS469. Varme- og køleanlæg i bygninger. SBI 143. Regulering og indregulering af større varmeanlæg, 1. udgave år 1983. SBI 175. Varmeanlæg med vand som medium. 1. udgave år 2000. Praktisk regulering og instrumentering. 6. udgave år 2009. D&V manualer fra gængse typer af komponenter.
Omfang	Følgende anlægstyper er omfattet: <ul style="list-style-type: none"> Vandbårne køleanlæg Anlægstyper som ikke er omfattet: <ul style="list-style-type: none"> Luftbaserede enkeltanlæg som mindre luft-luft varmepumpeanlæg
Forudsætninger	Før klarmelding til denne performancetest skal entreprenøren have afsluttet nedenstående: <p><u>For køl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Anlæg skal være mekanisk og elektrisk komplet. Entreprenørens ydelser mht. indregulering af anlæg skal være afsluttet og dokumenteret, herunder også mht. punkterne opelistet under "Krav" ovenfor. D&V manualer for de typer af komponenter der indgår i indreguleringen skal være tilgængelige. <p><u>For CTS:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Anlægsbilleder og brugerflade for de anlæg der testes skal være på et stade hvor det er muligt at overstyre ventiler, setpunkter osv, jf. feltet "Metode". CTS skal via blandekredse kunne holde en stabil fremløbstemperatur til kølegivere når testen udføres. CTS-logninger for udetemperatur, frem og returløbstemperaturer samt ventilstillinge skal være tilgængelige og retvisende. Kontrol af følernøjagtighed skal være udført og dokumenteret. <p><u>Fælles for alle ovennævnte punkter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Eventuelle mangler påpeget ved fagttilsyn i forhold til ovennævnte forudsætninger skal være afhjulpet.
Metode mht. køleanlæg	Der gennemføres helt analoge test, for at eftervise der kan leveres de nødvendige vandmængder (flow) ved 100% kølebehov, på følgende områder:

	<p>Enten: Mellem "Fjernkølecentral" og "lokal kølecentral" og fra lokal kølecentral og ud til køleforbruger/kølegiver (kølefader og fancoil's).</p> <p>Eller: Mellem køleaggregat og kølecentral og fra kølecentral og ud til køleforbruger/kølegiver (kølefader og fancoil's).</p> <p>Desuden kontrolleres frikølekreds:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flow mellem frikøler og kølecentral. • Flow mellem kølecentral og køleforbrugere (kølefader og fancoil's). <p>Effekt, temperatur, flow og ventilstillings værdier, registreres/logges via BMS/CTS-anlægget.</p> <p>Maksimal vandmængde (flow) etableres ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle aktuatorer ved kølegivere åbnes helt. • Det kontrolleres, at fremløbstemperaturen til/fra blandekredse er som forudsat. <p>Herefter måles:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vandmængder i hovedfordeling, via strengreguleringsventiler (eller måleblænde, energimåler, ultralydsmåler). • Vandmængder i blandekredse (kølegivere) via strengreguleringsventil og/eller energimåler i forbindelse med blandekreds. • Endvidere kontrolleres stikprøvevis vandmængder decentralt, hvor der ved afgrenninger til dele af anlægget (f.eks. fra skakte el. lign.) er indbygget mulighed for måling. • Pumpetryk og valgt pumpekarakteristik kontrolleres. • Ved dynamiske strengreguleringsventiler måles ΔP, for at verificere det nødvendige minimum differensstryk over ventil, er til stede. <p>Efter afsluttet test forløb, justeres BMS/CTS tilbage i "normal drift", dvs. alle tvangsåbne ventiler og evt. ændrede rumtemperaturer, tilbageføres på setpunktsværdier. Evt. demonterede aktuatorer/følerelementer genmonteres</p>
Instrumentering	<p>Denne performancetest benytter følgende instrumentering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fast instrumentering på anlæg. • Håndholdt instrument til målinger, eksempelvis TA-SCOPE. • Håndholdt instrument til termografering. <p>Entreprenørens testleder er ansvarlig for at medbringe håndholdte instrumenter til testen. Håndholdte instrumenter skal være kalibrerede.</p>
Acceptkriterium	<p>Testens resultat accepteres, hvis følgende vurderes at være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentationen for indregulering er fyldestgørende og efterviser at krav til indregulering er opfyldt. • Der konstateres overensstemmelse mellem CTS visninger og de under testen udførte kontrolmålinger. • Vandmængder måles inden for en tolerance på +/- 15% i forhold til projektkrav.
Testens resultat	<p>Testens resultat, bemærkninger og registreringer indskrives af Bygherres repræsentant i feltet hertil i skemaet til dokumentation. Hvis performancetesten afbrydes og genoptages, skal det også indskrives her. Dermed opstår der en log over testforløbet inkl. eventuelle afvigelser og afsluttende konklusion.</p>
Testindikatorer. Typiske årsager til afvigelser fra	<p>Typiske årsager til afvigelser fra forventet resultat er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Falsk klarmelding, dvs. at der indkaldes til performancetest, selvom forudsætningerne ikke er opfyldt.

forventet resultat	<ul style="list-style-type: none"> Indreguleringen er foretaget selvom anlæg er ikke mekanisk komplet. Fejl i montage eller manglende montage af mekaniske komponenter har betydet, at der er blevet indreguleret på et anlæg som ikke er færdigt, hvilket påvirker trykforhold, vandmængder mv. Fejl i den faste instrumentering, dvs. CTS-anlæg viser værdier som ikke er retvisende. Anlægget er ikke elektrisk komplet, eksempelvis pga. manglende punktafprøvning. For lille trykmæssig autoritet over varme- og kølegivere. Manglende eller fejlagtige forindstiller ved varme- og kølegivere (typisk varmt eller koldt returløb). Uhensigtsmæssige (typisk for store) forindstillelige ventiler ved varme- og kølegivere. For små radiatorer og kølefleder. Uhensigtsmæssig dimensionering af anlægget. Utilsigtede tab i dele af rørsystemet. Snavs i ventiler ved varme- og kølegivere (trods grundig gennemskyldning). Luft i systemet (trods grundig udluftning). Fejlagtig eller uhensigtsmæssige indstiller af strengventiler. For lille arbejdsmønster for motorventil (manglende indstilling af TD-regulator). Uhensigtsmæssigt pumpetryk eller pumpekarakteristik. 																																																																																																																																																																								
Illustration / Vejledende eksempler fra andre byggerier	<p>Herunder er indsatt illustrationer som understøtter en forklaring af hvad der testes og hvordan. Illustrationerne er universelle og skal ses som vejledende for byggesagens parter i forhold til at forstå indholdet, metoden og forudsætningerne for denne performancestest.</p> <table border="1" data-bbox="382 974 1414 1545"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Dato</th> <th colspan="4">Ventil</th> <th rowspan="2">Tryk Målt</th> <th rowspan="2">Tryk Projekteret dp. kpa</th> <th colspan="3">Flow</th> <th rowspan="2">Bemærkning U. Jfr. datablad</th> </tr> <tr> <th>Rum nr.</th> <th>Reference</th> <th>Type & Størrelse</th> <th>Indstilling</th> <th>Målt</th> <th>Projekteret</th> <th>Afvigelse</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>31.08.23</td> <td></td> <td>Hovedeventil bygning 1</td> <td>MSV-BD 50</td> <td>3</td> <td>21,6</td> <td>5168</td> <td>5160</td> <td>0,2</td> <td>Væske: Vand</td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.01.024</td> <td>Fancoil 1</td> <td>MSV-BD 20</td> <td>1,5</td> <td>10,2</td> <td>348</td> <td>333</td> <td>4,5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.01.024</td> <td>Fancoil 2</td> <td>MSV-BD 25</td> <td>1</td> <td>9,9</td> <td>338</td> <td>333</td> <td>1,5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.01.014</td> <td>Fancoil 1</td> <td>MSV-BD 25</td> <td>1,5</td> <td>10,8</td> <td>451</td> <td>444</td> <td>1,6</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.01.014</td> <td>Fancoil 2</td> <td>MSV-BD 25</td> <td>1,5</td> <td>9,67</td> <td>453</td> <td>444</td> <td>2,0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.01.014</td> <td>Fancoil 3</td> <td>MSV-BD 25</td> <td>1,5</td> <td>10,6</td> <td>446</td> <td>444</td> <td>0,5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.01.011</td> <td>Fancoil 1</td> <td>MSV-BD 20</td> <td>1</td> <td>14,3</td> <td>224</td> <td>222</td> <td>0,9</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.01.007</td> <td>Fancoil 1</td> <td>MSV-BD 20</td> <td>2</td> <td>5,55</td> <td>342</td> <td>333</td> <td>2,7</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.01.007</td> <td>Fancoil 2</td> <td>MSV-BD 20</td> <td>2</td> <td>5,56</td> <td>343</td> <td>333</td> <td>3,0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.01.004</td> <td>Fancoil 1</td> <td>MSV-BD 20</td> <td>3</td> <td>7,11</td> <td>580</td> <td>555</td> <td>4,5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.01.004</td> <td>Fancoil 2</td> <td>MSV-BD 25</td> <td>2</td> <td>7,03</td> <td>548</td> <td>555</td> <td>-1,3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>Parnerventil</td> <td>Parner stuen. 1sal. 2 sal</td> <td>MSV-BD 40</td> <td>3</td> <td>3,3</td> <td>1650</td> <td>1600</td> <td>3,1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.0.011 Stuen</td> <td>Fancoil 1</td> <td>MSV-BD 15</td> <td>4</td> <td>4,85</td> <td>338</td> <td>333</td> <td>1,5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.1.11 1. sal</td> <td>Fancoil 2</td> <td>MSV-BD 15LF</td> <td>6</td> <td>4,31</td> <td>462</td> <td>444</td> <td>4,1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>31.08.23</td> <td>01.2.011 2. sal</td> <td>Fancoil 3</td> <td>MSV-BD 20</td> <td>4</td> <td>3,61</td> <td>554</td> <td>555</td> <td>-0,2</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Illustration nr. 1 herover viser et udsnit af dokumentation for indregulering.</p>	Dato	Ventil				Tryk Målt	Tryk Projekteret dp. kpa	Flow			Bemærkning U. Jfr. datablad	Rum nr.	Reference	Type & Størrelse	Indstilling	Målt	Projekteret	Afvigelse	31.08.23		Hovedeventil bygning 1	MSV-BD 50	3	21,6	5168	5160	0,2	Væske: Vand	31.08.23	01.01.024	Fancoil 1	MSV-BD 20	1,5	10,2	348	333	4,5		31.08.23	01.01.024	Fancoil 2	MSV-BD 25	1	9,9	338	333	1,5		31.08.23	01.01.014	Fancoil 1	MSV-BD 25	1,5	10,8	451	444	1,6		31.08.23	01.01.014	Fancoil 2	MSV-BD 25	1,5	9,67	453	444	2,0		31.08.23	01.01.014	Fancoil 3	MSV-BD 25	1,5	10,6	446	444	0,5		31.08.23	01.01.011	Fancoil 1	MSV-BD 20	1	14,3	224	222	0,9		31.08.23	01.01.007	Fancoil 1	MSV-BD 20	2	5,55	342	333	2,7		31.08.23	01.01.007	Fancoil 2	MSV-BD 20	2	5,56	343	333	3,0		31.08.23	01.01.004	Fancoil 1	MSV-BD 20	3	7,11	580	555	4,5		31.08.23	01.01.004	Fancoil 2	MSV-BD 25	2	7,03	548	555	-1,3		31.08.23	Parnerventil	Parner stuen. 1sal. 2 sal	MSV-BD 40	3	3,3	1650	1600	3,1		31.08.23	01.0.011 Stuen	Fancoil 1	MSV-BD 15	4	4,85	338	333	1,5		31.08.23	01.1.11 1. sal	Fancoil 2	MSV-BD 15LF	6	4,31	462	444	4,1		31.08.23	01.2.011 2. sal	Fancoil 3	MSV-BD 20	4	3,61	554	555	-0,2	
Dato	Ventil				Tryk Målt	Tryk Projekteret dp. kpa			Flow				Bemærkning U. Jfr. datablad																																																																																																																																																												
	Rum nr.	Reference	Type & Størrelse	Indstilling			Målt	Projekteret	Afvigelse																																																																																																																																																																
31.08.23		Hovedeventil bygning 1	MSV-BD 50	3	21,6	5168	5160	0,2	Væske: Vand																																																																																																																																																																
31.08.23	01.01.024	Fancoil 1	MSV-BD 20	1,5	10,2	348	333	4,5																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.01.024	Fancoil 2	MSV-BD 25	1	9,9	338	333	1,5																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.01.014	Fancoil 1	MSV-BD 25	1,5	10,8	451	444	1,6																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.01.014	Fancoil 2	MSV-BD 25	1,5	9,67	453	444	2,0																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.01.014	Fancoil 3	MSV-BD 25	1,5	10,6	446	444	0,5																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.01.011	Fancoil 1	MSV-BD 20	1	14,3	224	222	0,9																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.01.007	Fancoil 1	MSV-BD 20	2	5,55	342	333	2,7																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.01.007	Fancoil 2	MSV-BD 20	2	5,56	343	333	3,0																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.01.004	Fancoil 1	MSV-BD 20	3	7,11	580	555	4,5																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.01.004	Fancoil 2	MSV-BD 25	2	7,03	548	555	-1,3																																																																																																																																																																	
31.08.23	Parnerventil	Parner stuen. 1sal. 2 sal	MSV-BD 40	3	3,3	1650	1600	3,1																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.0.011 Stuen	Fancoil 1	MSV-BD 15	4	4,85	338	333	1,5																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.1.11 1. sal	Fancoil 2	MSV-BD 15LF	6	4,31	462	444	4,1																																																																																																																																																																	
31.08.23	01.2.011 2. sal	Fancoil 3	MSV-BD 20	4	3,61	554	555	-0,2																																																																																																																																																																	

Illustration nr. 2 herover viser et eksempel på dokumentation for udført performancetest. TA-SCOPE er brugt til selve indreguleringen og bruges igen til de stikprøver som indgår i performancetesten.

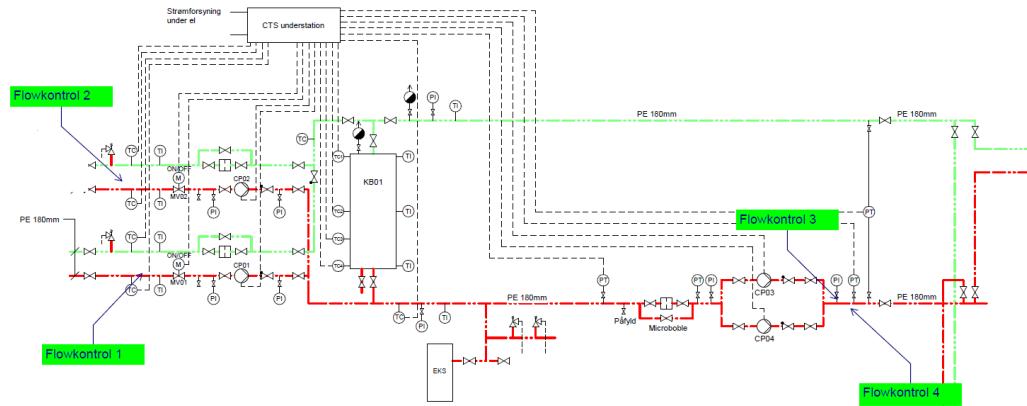

Illustration nr. 3 herover viser et eksempel på et køleanlæg med udvalgte målepunkter.

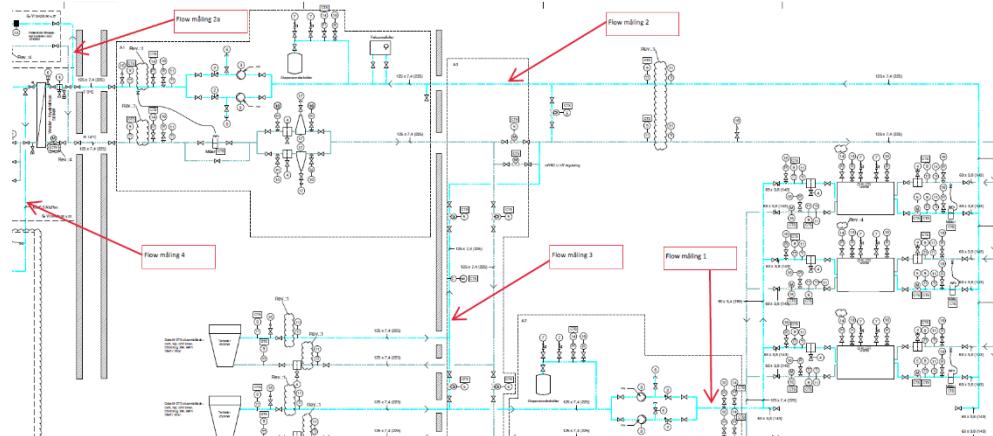

Illustration nr. 4 herover viser et eksempel på et køleanlæg med udvalgte målepunkter.

Dokumentation for udført performancetest

Test nr. og navn	3.B.3. Køl. Kontrol af kapacitet og indregulering
Oplysninger om deltagere i test	Her indskrives navne på dem som deltager i performancetesten. Dette gøres i den detaljerede planlægning umiddelbart før test. <ul style="list-style-type: none"> • Entreprenørens testleder: • Bygherrens repræsentant: • Observatører:
Anlægsnavn / Installation / Lokation	Her indskrives navnet på det/de anlæg eller den lokation som testes. Dette gøres i den detaljerede planlægning umiddelbart før test. <ul style="list-style-type: none"> • Anlægstype: • Anlæg ID.: • Forsyningsområde:
Sted og dato	Her indskrives adresse og lokation på det anlæg eller den lokation som testes. Dette gøres i den detaljerede planlægning umiddelbart før test. <ul style="list-style-type: none"> • Adresse: • Lokation: (f.eks. bygning, etage, rumnummer): • Dato for test:
Testens resultat	Testens resultat, bemærkninger og registreringer indskrives af Bygherrens repræsentant her i dette felt. Hvis performancetesten afbrydes og genoptages, skal det også indskrives her. Dermed opstår der en log over testforløbet inkl. eventuelle afvigelser og afsluttende konklusion. Er testens acceptkriterium opfyldt. Ja/Nej
Referencer	Herunder indsættes links eller tegningsnumre på de projektspecifikke dokumenter som er relevante for denne performancetest. Det kan f.eks. være plantegninger, funktionsbeskrivelser og PI-diagrammer:
Instrumenter	Her indskrives hvilke instrumenter der er brugt samt dato for kalibrering.
Dokumentation	Her indsættes fotos, registreringer og skærmdumps som dokumentation for udført test: